

Virusbeheersing in pootaardappelen

Inzichten & Resultaten veldproeven Delphy

Delphy Akkerbouw Noordwest

21 januari 2025 / J. Salomons

Worldwide Expertise for Food & Flowers

1

Inhoud

- **Ontwikkelingen toelatingen aardappel**
  - situatie insecticiden
- **Huidige inzichten viruspreventie veranderd?**
  - effecten virusolie
- **Samenvatting veldproeven Delphy**
  - resultaten 2023-2024

2

Aardappel - actualiteiten 2025

- **Phytophthora: aanpak 2024 werkt ! / wel volhouden 2025 !!**
  - nieuw: Zampro Plus, Zorvec Entecta, Evagio Forte
  - Alternaria: nooit onderschatten
- **Luizen & virus: virusolie voorkomt vooral opname uit bronplant**
  - nieuw: Mavrik
  - Bladrol: meer aandacht nodig !
- **Onkruidbestrijding**
  - wegval Sencor e.a. / Arcade // Gofor (vanaf 2026)

3

Ontwikkelingen insecticiden aardappel (1)

- **Mavrik** (vanaf 2025)
  - pyrethroïde met andere eigenschappen (*tau-fluvalinaat*)
    - langere werking / geen repellent-effect / nog geen resistentie
    - veilig voor bijen & diverse natuurlijke vijanden
    - ook effect op mijten
- **Etiket**
  - aardappel: max. 2x 0,2 ltr / interval 14 dagen / DRT 95
  - ook o.a. in granen, koolzaad, peulvrucht, peulgroenten, wortelen
    - met dan deels andere doseringen & eisen

4

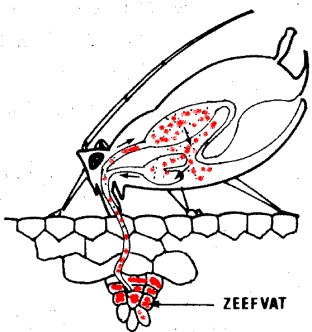
Ontwikkelingen insecticiden aardappel (2)

- **Einde toelating algemeen: Karate Zeon / Ninja**
  - AT: 8 juli 2025 / OT: 31 oktober 2025
    - Karate granulaat houdt wel toelating
- **Overig:**
  - toekomst Nemathorin na 2025 ??
  - Somicidin Super e.a.: na herregistratie beperkt aantal toepassingen
- **Klimaat & bladluizen:** gunstiger voor de luis !

= *zoektocht alternatieven viruspreventie blijft nodig*

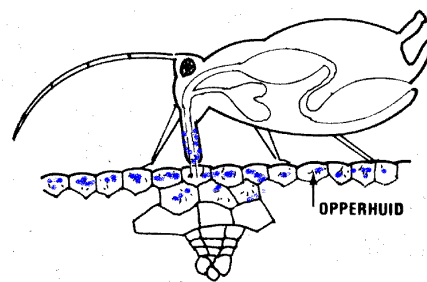
5

Virusoverdracht - type virus & minerale virusolie ?

Persistent virus

- **Bladrol** / Vergelingsvirus
- perzikbladluis

Niet-persistent virus

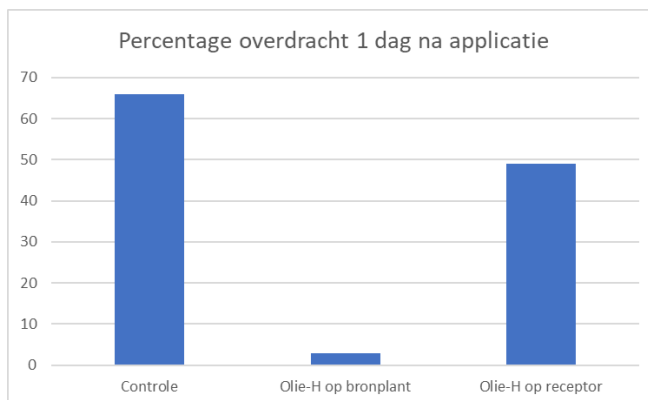
- o.a. **Y-virussen**
- diverse luizen !

8

Werking minerale virusolie ?

- "Eerdere aanname": olie bindt/schoont PVY deeltjes van stylet
  - echter: PVY zit ook aan binnenkant stylet
- Experiment WUR: verhindert olie de opname en/of de afgifte?
  - Olie H op bronplant (ziek) óf receptor (gezond) / 2x á 40 planten (besmette luis)

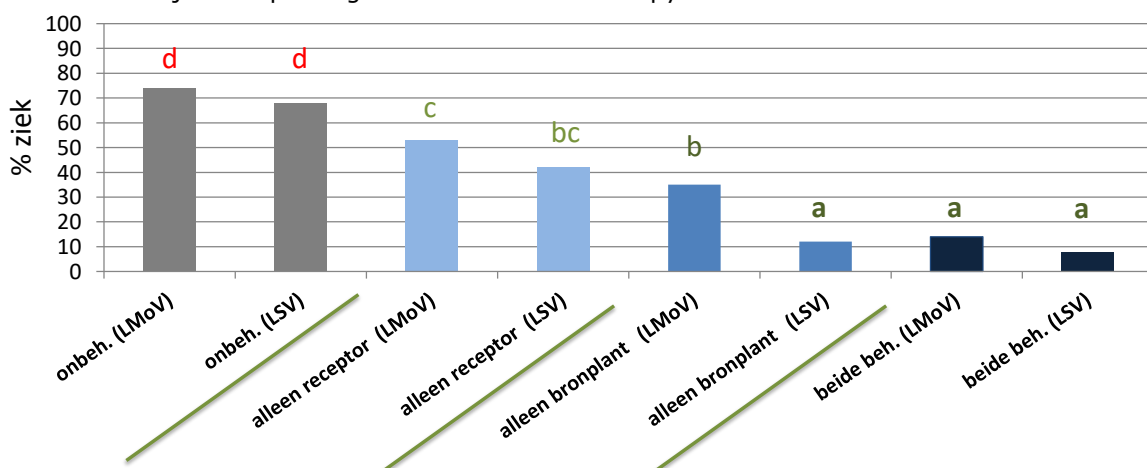
Onderzoek met aardappelvirus Y op toetsplanten (2022, WUR)

9

Werking minerale virusolie? - Veldproef PPO bloembollen 2011

Wekelijkse toepassingen minerale virusolie + pyrethroïde - verschillende situaties

Bron: onderzoek virusinfecties lelies, PPO bloembollen, Bloembollenvisie 18 mei 2012

10

Andere opties voor beperking virusoverdracht (niet-persistente virussen)

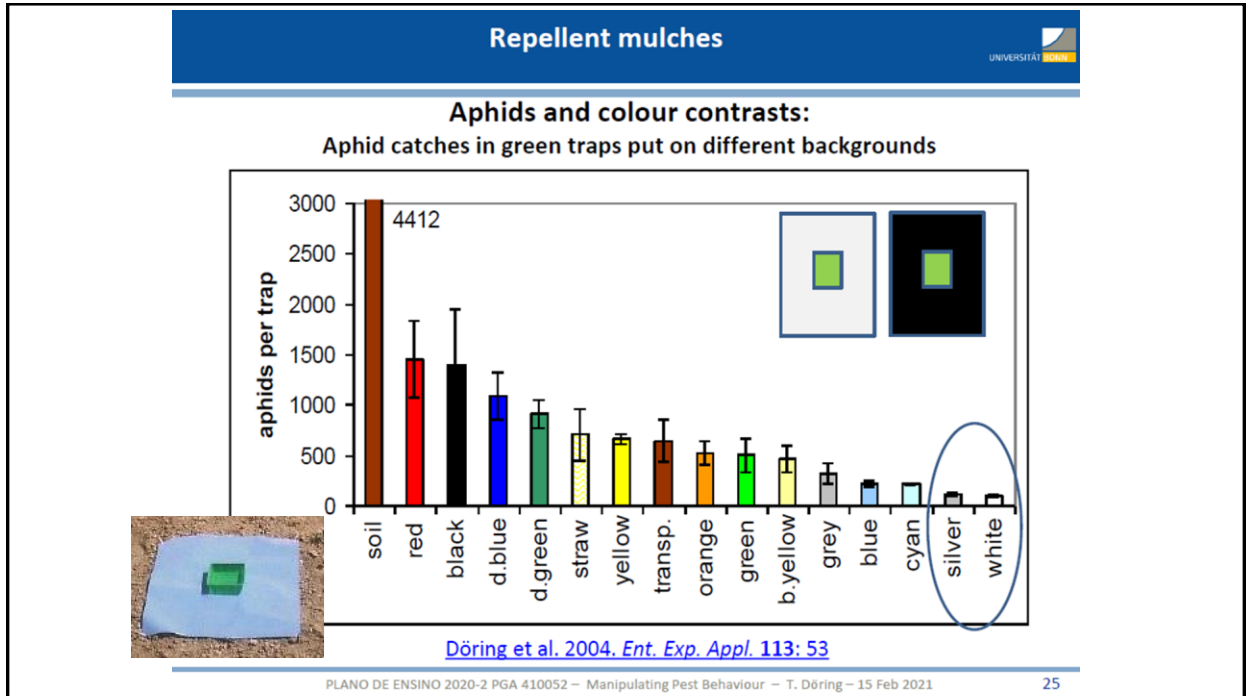

11

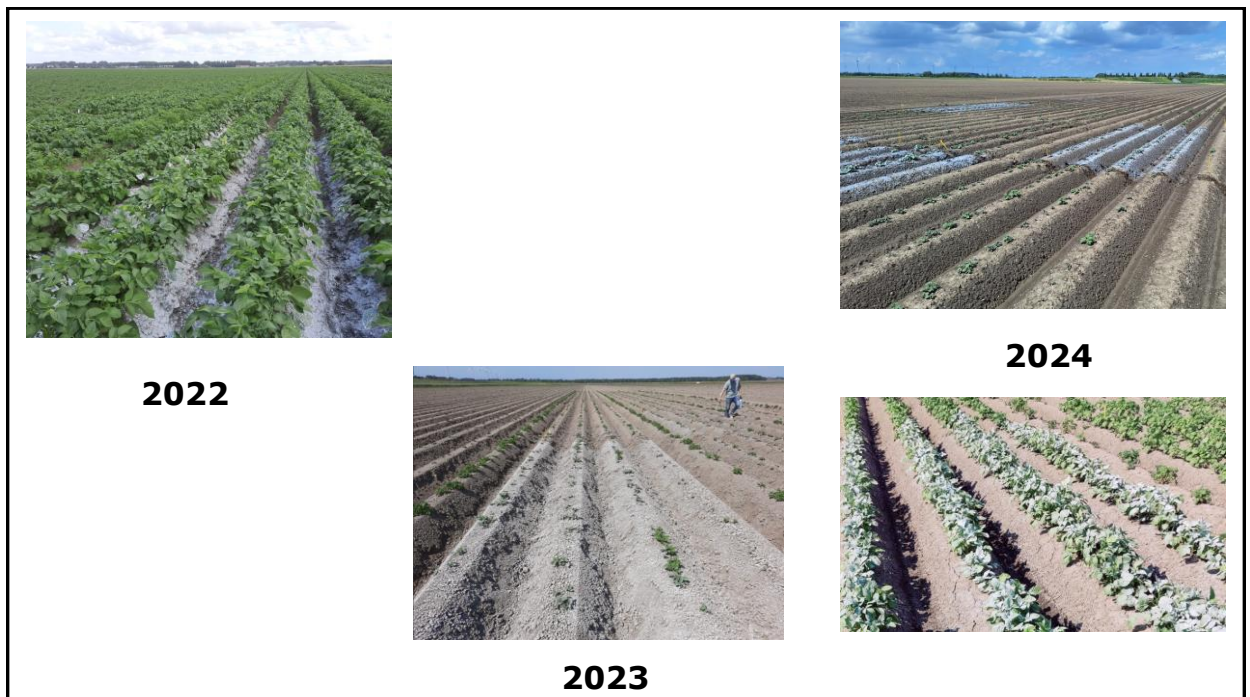

13

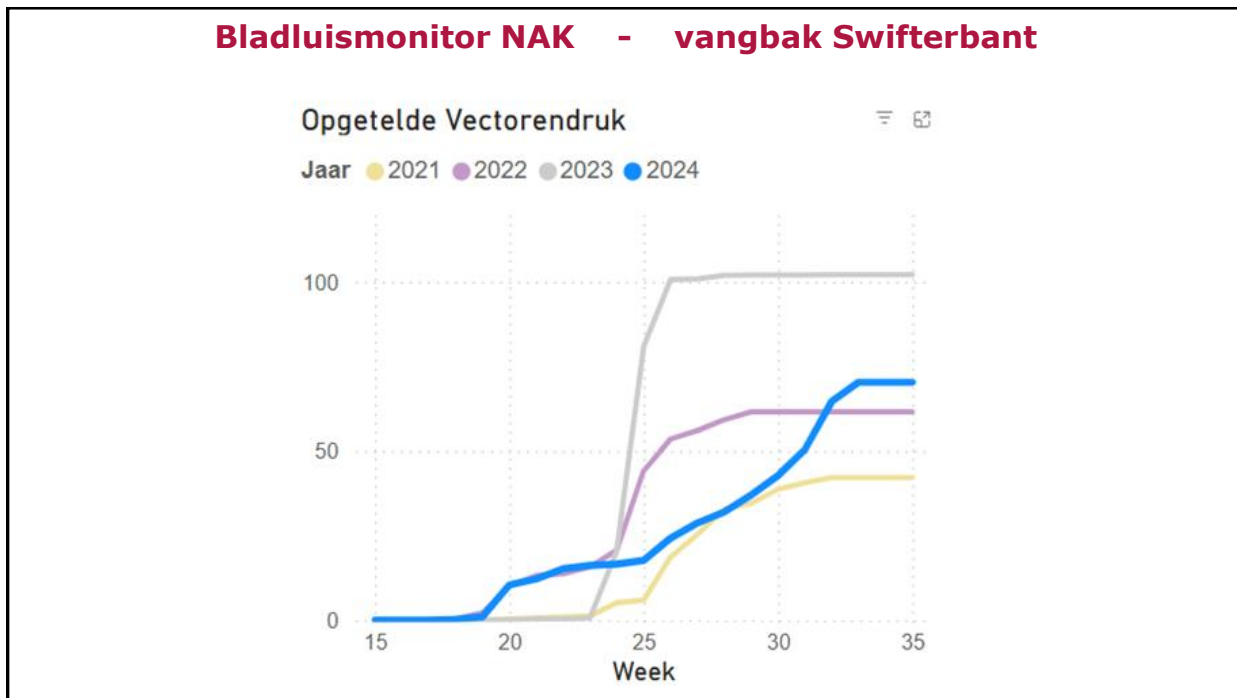

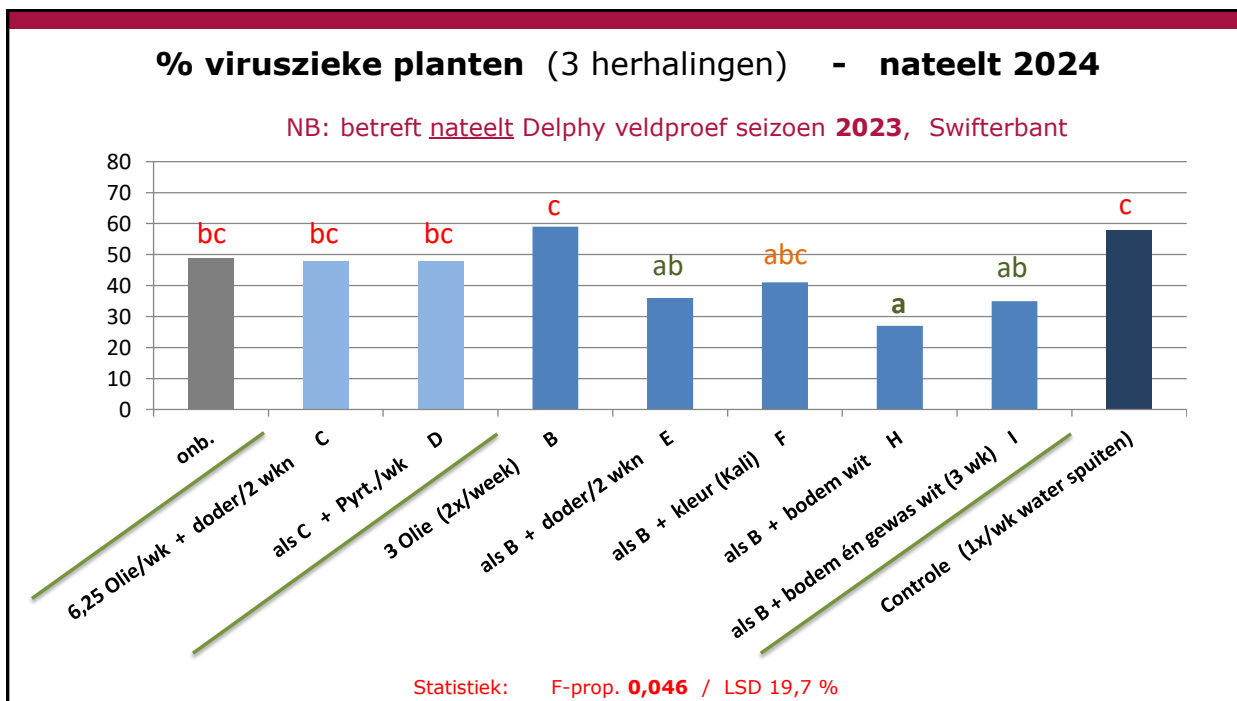
14

16

17

19

Conclusies virusproeven Delphy 2018 - 2023

- **Veel variatie**
  - zowel tussen de jaren als in de proeven
- **Trend: 2x per week virusolie beste resultaat**
  - vooral bij vroege luizendruk / nog geen selectie
- **Meerwaarde pyrethoïde ?**
  - beperkt / wisselende effecten
- **Verder onderzoek naar "witte" ruggen (+ 1^e weken gewas)**
  - "kleur" spuiten praktischer dan haver / stro

20

Beperking overdracht Y-virus ?

(10) - 25 mtr afscherming via "virusval" werkt ook!

- **Invulling virusval via:**
  - niet-virusgevoelig ras
    - *na aantal prikken is luis het Y-virus kwijt*
  - ander gewas; o.a. graan
    - *praktisch ??*
  - eerste 25 mtr rondom
    - *juist intensief virusolie blijven toepassen ??*

22

Virusbeheersing in 2025 - samenvatting

- **Preventief t.a.v. Y-virus: opties vóóraf** (*bij gevoelige rassen*)
  - stro / haver-gerst / witmaken // 25 mtr rondom: niet-gevoelig ras-gewas
- **Virusolie voorkomt vooral opname uit bronplant** (*ziek*)
  - tijdig starten! (afh. luisdruk) / snelle groei = kort interval (3-4 daags)
- **Inzet luizendoders**
  - Ook t.a.v. bladrol / per 10-14 dagen volle dosering / "opname-weer"
- **Tijdige selectie / voorkom hergroei**
  - vroeg gewas, afstemming bemesting, optimale loofdoding etc.
- **Ondersteunde opties?**
  - Silicium ? / ...

24

**Bedankt
voor de aandacht !**

 Delphy

25